

Nr 297.

Av herr **Hedlund** i Häste, om anslag till inköp av en elektrokardiograf till veterinärhögskolans medicinska klinik.

Vid uppgörandet av förslag till stat för veterinärhögskolan under budgetåret 1935/1936 hade professor Birger Carlström för medicinska avdelningens räkning begärt anslag till inköpande av en elektrokardiograf till ett belopp av 3,350 kronor. Denna begäran motiverades i en skrivelse till styrelsen för veterinärhögskolan på följande sätt:

»Vid diagnostisering av hjärtsjukdomar har man sedan många år inom humanmedicinen använt sig av elektrokardiograf. Denna har därvid spelat en mycket stor roll icke bara för förståelsen av de enskilda fallen utan även för utforskandet av många viktiga grupper av hjärtsjukdomar.

Vår kännedom om husdjurens hjärtsjukdomar, vilka spela en viktig roll, framför allt för häst och hund, är ännu mycket ofullständig. Under min tjänstgöring vid medicinska kliniken som laborator har jag vid många tillfällen fått erfa, huru omöjligt det är att endast med hjälp av våra vanliga kliniska undersökningsmetoder yttra sig om betydelsen av ett föreliggande hjärtfel, och när jag senare som t. f. professor ex cathedra skulle klarlägga naturen av en del — till och med mycket vanligt förekommande — avvikelser från det normala beträffande cirkulationsapparaten, har jag måst konstatera, att många luckor finnas i vårt vetande på detta område, luckor, som jag vet i flera fall lätt skulle kunna utfyllas, om vi hade tillgång till elektrokardiografiska undersökningar.

I slutet av år 1933 vände jag mig till A.-B. Elema med anhållan om att under en kortare tid få låna en elektrokardiograf, för att jag därigenom skulle kunna få tillfälle att bilda mig en uppfattning av huruvida detta instrument med fördel kunde användas för våra förhållanden. A.-B. Elema ställde sig beredvilligt till förfogande, och under den tid av ungefär ett halvt år, som vi varit i tillfälle att använda oss av elektrokardiograf, ha vi funnit den vara av ovärderlig nytta.

Det skulle kunna invändas, att elektrokardiografen aldrig kan bli ett instrument, som kan användas i det praktiska arbetet av de praktiserande veterinärerna. Därhän kommer det givetvis aldrig lika litet för den praktiserande veterinären som för den praktiserande läkaren. Det fordras nämligen specialutbildade fackmän för att tolka elektrokardiogrammen, och apparaturen är för dyrbar. Men den större kunskap, man fått om hjärtsjukdomarnas natur tack vare elektrokardiografen, har inom humanmedicinen varit av mycket stor betydelse — även för diagnostiserandet av dessa sjukdomar med enklare diagnostiska hjälpmedel. Det är min bestämda upp-

fattning, att förhållandet skall bli detsamma för veterinärmedicinens vidkommande.

Den elektrokardiografiska diagnostiken har fått så stor betydelse, att det måste anses vara på sin plats, att vid veterinärhögskolan, som är landets enda vetenskapliga veterinära institution, detta medel finnes att tillgå såväl för forskningsändamål som vid det diagnostiska arbetet vid högskolans medicinska klinik.

Jag får därför vördsamt anhålla, att styrelsen ville hos Kungl. Maj:t hemställa om att medel ställas till förfogande för inköp av en elektrokardiograf i enlighet med bifogat kostnadsförslag till ett belopp av 3,350 kronor.»

Detta krav tillstyrktes av kollegiet och styrelsen för veterinärhögskolan, och statskontoret hade intet att erinra däremot. Emellertid har chefen för jordbruksdepartementet med hänsyn till det statsfinansiella läget icke ansett sig kunna för närvarande upptaga detta äskande i årets statsverksproposition.

Såsom framgår av Carlströms skrivelse till styrelsen för veterinärhögskolan har en firma i Stockholm ställt en elektrokardiograf till klinikens förfogande under en längre tid, för att man på detta sätt skulle kunna få en uppfattning av huruvida instrumentet med fördel skulle kunna användas vid diagnostiserandet av hjärtsjukdomar hos husdjuren och om dess användande inom veterinärmedicinen vore av sådan betydelse att anskaffandet av detta relativt dyrbara instrument kunde anses motiverat. Resultatet av de försök, som gjorts, har enligt professor Carlström överträffat förväntningarna. Det har visat sig, att en hel del förut hos husdjuren okända hjärtsjukdomar kunnat diagnostiseras, och man har därför grundade skäl att antaga att genom införande av elektrokardiografi i hjärtdiagnostiken hos husdjuren, denna kommer att taga ett stort steg framåt. Specialundersökningar äro redan igångsatta, vilka, såvida kliniken icke beredes tillfälle att anskaffa elektrokardiograf, måste avbrytas, något som givetvis skulle innebära ett avsevärt avbräck och göra de redan påbörjade arbetena värdelösa.

Förutom vad som ovan nämnts bör även framhållas, att professor Carlström fått Kungl. Maj:ts uppdrag att tillsammans med professorerna Hjärre och Svanberg utreda sjukdomen smittsam blodbrist hos häst i Norrland. Vid denna sjukdom äro hjärtförändringarna av dominerande betydelse, och Carlström har räknat med att vid dessa undersökningar kunna tillgodogöra sig elektrokardiografens hjälp, vilket han anser vara av stor betydelse för undersökningsresultatet. Då vid beräkningen av anslagsbehovet för dessa undersökningar Carlström redan i skrivelse till styrelsen för veterinärhögskolan begärt penningmedel till anskaffande av elektrokardiograf till medicinska avdelningen, har han i kostnadsförslaget för anemiundersökningarna i Norrland ej medräknat denna utgiftspost. Även för dessa undersökningar kommer det sålunda att medföra stora olägenheter, om elektrokardiografen nu ej kan få stå till klinikens förfogande.

Under hänvisning till vad ovan anförts får undertecknad hemställa,

att riksdagen måtte besluta att till inköp av en elektrokardiograf till veterinärhögskolans medicinska klinik anvisa medel till ett belopp av 3,350 kronor.

Stockholm den 23 januari 1935.

P. S. Hedlund.
